

LIETUVOS RESPUBLIKOS KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMAS

1996 m. spalio 22 d. Nr. I-1593
Vilnius

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato Lietuvos Respublikos piliečių karo prievolės atlikimo ir jos užtikrinimo tvarką.

2. Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių ir kitų valstybių pilietybę, karo prievolės atlikimo tvarką reguliuoja tarptautinės sutartys. Jeigu su valstybe nėra pasirašyta tarptautinė sutartis, karo prievolės atlikimą reglamentuoja šis įstatymas.

2 straipsnis. Karo prievolė

Karo prievolė - Konstitucijoje numatyta Lietuvos Respublikos piliečio pareiga atlikti tikrąją karo arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą ir pasirengti ginti valstybę nuo agresijos.

3 straipsnis. Piliečių karo prievolės užtikrinimas

1. Piliečių karo prievolę užtikrina valstybės institucijos ir visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos.

2. Į valstybės tarnybą gali būti priimami tik tie privalomąją pradinę karo tarnybą privalantys atlikti piliečiai, kurie ją atliko, buvo atleisti nuo jos arba ji atidėta šio įstatymo nustatytais atvejais, taip pat kuriems ji šio įstatymo nustatytais sąlygomis pakeista kitais tarnybos atlikimo būdais.

3. Karo prievolinkai, stodami į valstybės tarnybą, privalo pateikti karo prievolinko statusą liudijantį karinį dokumentą: kario arba šauktinio liudijimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr. 59-1918 (99.07.07)

Nr. [IX-1506](#), 2003-04-17, Žin., 2003, Nr. 42-1912 (2003-05-01)

4 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Karinė įskaita - karo prievolinkų apskaita, jų įrašymas į ikišauktinių, šauktinių bei atsargos karo prievolinkų sąrašus ir išbraukimas iš jų.

2. Privalomoji karo tarnyba - Lietuvos Respublikos Konstitucijos nustatyta Lietuvos Respublikos piliečio privaloma karo tarnyba. Ją sudaro šio įstatymo nustatytos trukmės nuolatinė pradinė karo tarnyba ir periodiškai atliekama nenuolatinė karo tarnyba aktyviajame rezerve bei tarnyba mobilizacijos atveju.

3. Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba - privalomajai pradinei karo tarnybai alternatyvi privalomoji krašto apsaugos pagalbinė tarnyba tiems, kurie dėl religinių ar pacifistinių įsitikinimų negali tarnauti su ginklu.

4. Karo prievolinkas - karo prievolę turintis Lietuvos Respublikos pilietis nuo 16 metų.

5. Ikišauktinio amžiaus jaunuolis - karo prievolinkas (vyras) nuo 16 iki 19 metų.

6. Šauktinis - karo prievolinkas (vyras) nuo 19 iki 26 metų, neatlikęs privalomosios pradinės karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos ir nuo jos neatleistas dėl šiame įstatyme numatytų priežasčių.

7. **Naujokas** – šauktinis, paskirtas į dalinį (mokymo centrą), nuo paskyrimo į jį dienos iki atvykimo į dalinį (mokymo centrą) dienos.

8. Rezervo prievolinkas - iki šio įstatymo nustatyto amžiaus karo prievolinkas, atlikęs privalomąją pradinę karo tarnybą arba ir jos neatlikęs, arba atlikęs kario savanorio tarnybą ir išleistas į atsargą, arba išleistas iš profesinės karo tarnybos į atsargą bei įrašytas į aktyviojo ar individualiojo rezervo įskaitą.

9. Aktyviojo rezervo kario prievolė - atsargos kario, įrašyto į aktyviojo rezervo įskaitą, prievolė periodiškai arba atsižvelgiant į krašto apsaugos poreikius atlikti nenuolatinę karo tarnybą.

10. Individualiojo rezervo kario prievolė - dėl amžiaus ar dėl kitų priežasčių atleisto nuo prievolės tarnauti aktyviajame rezerve ir perkelta į individualųjį rezervą atsargos kario prievolė atlikti karo tarnybą mobilizacijos atveju.

11. **Vietinė teritorinė karinė įstaiga** – Karo prievolės administravimo tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos karo prievolės administravimą vykdančios teritorinės skyrius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

II SKYRIUS REGISTRACIJA IR ŠAUKIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS IKIŠAUKTINIO AMŽIAUS JAUNUOLIŲ REGISTRACIJA

5 straipsnis. Jaunuolių įrašymas į karinę įskaitą

1. Lietuvos Respublikos piliečiai (vyrai), kai jiems sukanka 16 metų, privalo per 2 mėnesius pasitikrinti sveikatą Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos pirminio lygio sveikatos priežiūros įstaigose Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka ir gautą išrašą iš asmens sveikatos istorijos (ambulatorinės kortelės) pristatyti į vietines teritorines karines įstaigas.

2. Ikišauktinio amžiaus jaunuoliai įrašomi į karinę įskaitą vietinėse teritorinėse karinėse įstaigose, jiems išduodami nustatyto pavyzdžio šauktinio liudijimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

ANTRASIS SKIRSNIS ŠAUKIMAS

6 straipsnis. Šaukimo organizavimo tvarka

1. Lietuvos Respublikos pilietis, kuriam sukanka 19 metų, privalo atvykti į vietinę teritorinę karinę įstaigą 45 dienų laikotarpiu, kuris prasideda prieš 30 dienų iki 19 metų sukakties dienos ir baigiasi praėjus 15 dienų po šios sukakties. Šauktiniai, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba yra atidėta šio įstatymo 9 straipsnyje numatytais atvejais, tačiau norintys šią tarnybą atlikti, nepaisydami tarnybos atidėjimo termino gali kreiptis į savivaldybės atrankos komisiją, kuri privalo juos pašaukti į privalomąją pradinę karo tarnybą, jeigu nėra šio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų atleidimo nuo privalomosios tarnybos pagrindų.

2. Šauktiniai taip pat privalo atvykti į vietines teritorines karines įstaigas, savivaldybių atrankos komisijas ir šauktinių medicinos ekspertizės komisijas, kai jie į jas šaukiami, atvykimo dieną nurodant paštu išsiuončiamame šaukimo lapelyje ir paskelbus miesto (rajono) laikraštyje.

3. Be pateisinamos priežasties neatvykęs šauktinis atsako pagal įstatymus.

4. Šauktiniai, nepašaukti į privalomąją pradinę karo tarnybą dėl šio įstatymo 9 straipsnyje nustatytų priežasčių, į ją šaukiami šioms priežastims išnykus.

5. Šauktiniams, kurie savivaldybės atrankos komisijos yra pripažinti tinkamais privalomajai pradinei karo tarnybai ir paskirti į dalinius, draudžiama išvykti iš Lietuvos Respublikos ilgesniam laikui negu iki paskirto atvykimo į dalinį dienos.

6. Kario statusą naujokas įgyja nuo atvykimo į dalinį (mokymo centrą) dienos ar nuo perėjimo vado (karinio viršininko) žinion momento.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

7 straipsnis. Pateisinamos neatvykimo priežastys

1. Visais šiame įstatyme nustatytais atvejais karo prievolinkų neatvykimo nurodytu laiku pateisinamos priežastys yra šios:

- 1) šauktinio liga;
- 2) šauktinio šeimos nario ar artimo giminaičio mirtis;
- 3) stichinė nelaimė ar nelaimingas atsitikimas;
- 4) šauktinio mokymasis užsienyje, jeigu tai yra pagrindas atidėti privalomąją pradinę karo tarnybą pagal šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1-4 punktus.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1-3 punktuose nurodytais atvejais šauktiniai privalo turėti pateisinamąjį dokumentą ir pateikti jį savivaldybės atrankos komisijai, o 4 punkte nurodytu atveju šauktiniai privalo pateikti arba atsiųsti registruotu laišku pateisinamąjį dokumentą ir dokumentus dėl tarnybos atidėjimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

8 straipsnis. Atleidimas nuo privalomosios pradinės karo tarnybos arba jos pakeitimas

1. Nuo privalomosios pradinės karo tarnybos atleidžiami Lietuvos Respublikos piliečiai:

- 1) dėl sveikatos būklės netinkami privalomajai pradinei karo tarnybai pagal ligų sąrašą, nustatytą Karinės medicinos ekspertizės nuostatuose;
- 2) raštu pareiškę, kad dėl religinių ar pacifistinių įsitikinimų negali tarnauti su ginklu, ir paskirti atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;
- 3) valstybės pripažintų tradicinių Lietuvoje religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkai.

2. Asmenys, netekę abiejų tėvų ar likę be tėvų globos, jeigu jie nėra įvaikinti arba iki pilnametystės jiems buvo nustatyta globa (rūpyba), raštu pateikę motyvuotą prašymą, krašto apsaugos ministro sprendimu gali būti atleidžiami nuo privalomosios pradinės karo tarnybos.

3. Asmenys, pripažinti kaltais dėl padarytų tyčinių nusikaltimų, už kuriuos jiems buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė, į privalomąją pradinę karo tarnybą nešaukiami.

4. Šio įstatymo 17 straipsnyje numatytos trukmės privalomoji pradinė karo tarnyba gali būti pakeista vienu iš šių tarnybos atlikimo būdų:

1) aukštųjų mokyklų, išskyrus Lietuvos karo akademijos, studentams – studijų metu mokymusi nustatytos trukmės vadų kursuose, kurių tvarkaraštis suderintas su studijų aukštosiose mokyklose tvarkaraščiu, ir atliekant karinę praktiką kariuomenėje ar iki 90 dienų trukmės būtinuosiuose kariniuose mokymuose šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka vasaros atostogų metu;

2) Lietuvos karo akademijos kariūnams - studijomis pagal Akademijos mokymo programą;

3) baigusiems aukštąsias mokyklas asmenims - iki 6 mėnesių trukmės tarnyba atskiruose mokomuosiuose kariniuose vienetuose pagal vadų rengimo programą arba iki 3 mėnesių trukmės tarnyba pagal bazinį kario parengimo kursą;

4) šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka būtinaisiais kariniais mokymais;

5) sudariusiems kario savanorio tarnybos sutartį asmenims - pavyzdinga, ne trumpesne kaip 3 metų tarnyba rikiuotės savanoriu krašto apsaugos savanorių pajėgose.

5. Privalomąją pradinę karo tarnybą atlikę laikomi asmenys:

1) atlikę šio įstatymo 17 straipsnyje nustatytos trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą;

2) atlikę tarnybą vienu iš šio straipsnio 4 dalyje nurodytų būdų ir gavę šios tarnybos atlikimą patvirtinančią pažymėjimą;

3) atleisti (pašalinti) iš Lietuvos karo akademijos kariūnai, išėję bent vienerių metų studijų kursą.

6. Privalomoji pradinė karo tarnyba vienu iš šio straipsnio 4 dalies 1, 3, 4 ir 5 punktuose nurodytų būdų gali būti pakeista krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka Administravimo tarnybos karo prievolės centro sprendimu (išskyrus išimtį, nustatytą šio straipsnio 7 dalyje). Šiais būdais atliekamos tarnybos trukmę ir jos atlikimą patvirtinančių pažymėjimų formą kariuomenės vado siūlymu nustato krašto apsaugos ministras.

7. Pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims privalomoji pradinė karo tarnyba šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytu būdu pakeičiama krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka.

8. Baigę aukštąsias arba aukštesniąsias mokyklas šauktiniai, kurie per 12 mėnesių po tokios mokyklos baigimo dienos nebuvo pašaukti atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos, nuo privalomosios pradinės karo tarnybos atleidžiami.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

Nr. [IX-1480](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1725 (2003-04-24)

Nr. [IX-1506](#), 2003-04-17, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1912 (2003-05-01)

Nr. [IX-1774](#), 2003-10-14, *Žin.*, 2003, Nr. 104-4644 (2003-11-05)

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

Nr. [X-854](#), 2006-10-12, *Žin.*, 2006, Nr. 113-4298 (2006-10-24)

9 straipsnis. Privalomosios pradinės karo ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atidėjimas

1. Savivaldybės atrankos komisijos sprendimu privalomoji pradinė karo ir alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka atidedama:

1) bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų mokiniams, ne vyresniems kaip 21 metų, – kol jas baigs;

2) aukštųjų mokyklų studentams;

3) magistrantams;

4) doktorantams ir rezidentams;

5) įtariamiesiems ar kaltinamiesiems baudžiamojoje byloje – iki ikiteisminio tyrimo nutraukimo arba baudžiamosios bylos pabaigos;

6) kai šauktinio motina ar tėvas yra I ar II grupės invalidai ir nėra daugiau pilnamečių šeimos narių, galinčių juos išlaikyti;

7) kai šauktinio motina viena ar šauktinio tėvas vienas augina vieną ar daugiau nepilnamečių vaikų iki 16 metų arba vyresnių, pripažintų I ar II grupės invalidais, ir nėra daugiau pilnamečių šeimos narių;

8) kai šauktinis turi vieną ar daugiau nepilnamečių iki 18 metų brolių ar seserų ir nėra kitų pilnamečių šeimos narių, galinčių juos išlaikyti;

9) kai šauktinio žmona yra I ar II grupės invalidė arba žmonos nėštumo laikotarpiu ir iki vaikui sukaks 3 metai;

10) kai šauktinis privalo išlaikyti nedarbingus senelius, nes nėra kitų pilnamečių šeimos narių, privalančių juos išlaikyti;

11) kai šauktinis savivaldybės tarybos sprendimu paskirtas globėju (rūpintoju), – iki globos (rūpybos) termino pabaigos;

12) kai šauktinis turi ir savo šeimoje išlaiko 2 ar daugiau vaikų arba vienas augina vaiką;

13) kai šauktinis ūkininko šeimoje yra vienintelis darbingas vyras;

14) kai šauktinio šeimos nariai, likę be jo paramos, atsidurtų sunkioje padėtyje, taip pat dėl kitų šiame straipsnyje nenurodytų ypač svarbių aplinkybių – tik krašto apsaugos ministro sutikimu savivaldybės atrankos komisijos siūlymu.

2. Tais atvejais, kai šauktinių šaukimo metu yra daugiau, negu gali būti pašaukta pagal nustatytą tarnybos vietų skaičių, privalomoji pradinė karo tarnyba atidedama esant šioms papildomoms sąlygoms:

1) kai šauktinis turi ir savo šeimoje išlaiko 1 ar daugiau vaikų;

2) kai šauktinis yra vedęs ir jis arba jo sutuoktinė yra gavę paskolą, nustatyta tvarka duodama jaunoms šeimoms butui ar namui statyti (pirkti);

3) kai šauktiniui baigėsi tarnybos atidėjimo terminas, jis yra sukakęs ne mažiau kaip 22 metus ir ne mažiau kaip 2 metus turi įsteigęs personalinę įmonę, iš kurios gauna pajamų ir moka jų mokesčius;

4) (neteko galios nuo 2006 m. spalio 24 d.).

3. Tais atvejais, kai atidedant privalomąją pradinę karo tarnybą, taikant šio straipsnio 2 dalyje nustatytas papildomas sąlygas, šaukimo metu šauktinių lieka mažiau, negu turi būti pašaukta pagal nustatytą tarnybos vietų skaičių, papildomos privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo sąlygos taikomos eilės tvarka: nuo šio straipsnio 2 dalies 1 punkto iki 3 punkto.

4. Tais atvejais, kai atidėjus privalomąją pradinę karo tarnybą pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas papildomas privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo sąlygas šaukimo metu šauktinių lieka daugiau, negu turi būti pašaukta pagal nustatytą tarnybos vietų skaičių, šauktiniai į privalomąją pradinę karo tarnybą šaukiami juos atrinkus atsitiktinės atrankos būdu. Šauktinių atrinkimo atsitiktinės atrankos būdu tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

5. Piliečiai, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta dėl priežasčių, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 6–14 punktuose ir 2 dalies 1–3 punktuose, ir atidėjimo priežastys per 3 metus neišnyko, šaukiami į būtinuosius karinius mokymus. Privalomosios pradinės karo tarnybos atidėjimo laikotarpiu būtinuosius karinius mokymus gali baigti ir piliečiai, kuriems privalomoji pradinė karo tarnyba buvo atidėta dėl kitų priežasčių.

6. Savivaldybių atrankos komisijos privalomąją pradinę karo tarnybą gali atidėti vieneriems metams. Nepasikeitus šiame įstatyme nurodytoms aplinkybėms, šaukimo atidėjimas iš naujo pratęsimas kiekvieną kartą ne ilgiau kaip vieneriems metams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr. 59-1918 (99.07.07)

Nr. [IX-1480](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1725 (2003-04-24)

Nr. [IX-1658](#), 2003-06-26, *Žin.*, 2003, Nr. 70-3168 (2003-07-16)

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

Nr. [X-770](#), 2006-07-18, *Žin.*, 2006, Nr. 87-3396 (2006-08-08)

Nr. [X-854](#), 2006-10-12, *Žin.*, 2006, Nr. 113-4298 (2006-10-24)

10 straipsnis. Šaukimo finansavimas

Išlaidos, susijusios su ikišauktinio amžiaus jaunuolių registracija, šauktinių šaukimu į privalomąją pradinę karo tarnybą ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, karo prievolinkų mokymais, jų sveikatos patikrinimu ir ištyrimu dėl tinkamumo privalomajai karo tarnybai, finansuojamos iš šiems tikslams skirtų valstybės biudžeto asignavimų krašto apsaugos funkcijoms vykdyti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr. 59-1918 (99.07.07)

TREČIASIS SKIRSNIS ŠAUKIMO KOMISIJOS

Trečiasis skirsnis neteko galios nuo 2004 m. liepos 24 d.:

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

KETVIRTASIS SKIRSNIS KARINĖ ĮSKAITA

15 straipsnis. Karinė įskaita

1. Karinę įskaitą tvarko vietinė teritorinė karinė įstaiga.
2. Lietuvos Respublikos piliečiai (vyrai) privalo įsirašyti į karinę įskaitą :
 - 1) sulaukę 16 metų - per 2 mėnesius;
 - 2) atlikę privalomąją pradinę karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą - per 10 dienų nuo tarnybos baigimo dienos.
3. Lietuvos Respublikos pilietės, įgijusios medicinos ar Vyriausybės nustatytos kitos specialybės aukštąjį išsilavinimą, privalo įsirašyti į karinę įskaitą per 2 mėnesius nuo mokymo įstaigos baigimo dienos.
4. Asmuo nuo 19 iki 45 metų, gyvenantis Lietuvoje ir įgijęs Lietuvos Respublikos pilietybę, per mėnesį nuo Respublikos Prezidento dekreto dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo įsigaliojimo privalo pasitikrinti sveikatą ir įsirašyti į karinę įskaitą vietinėje teritorinėje karinėje įstaigoje.
5. Lietuvos Respublikos piliečiai, kuriems nustatytas invalidumas, į karinę įskaitą neįrašomi arba iš jos išbraukiami.
6. Įsirašydami į karinę įskaitą, karo prievolinkai privalo pateikti šauktinio arba kario liudijimą.
7. Karo prievolinkai vietinei teritorinei karinei įstaigai per 15 dienų privalo pateikti duomenis apie:
 - 1) vardo ar pavardės pakeitimą;
 - 2) mokymo įstaigų baigimą;
 - 3) išvykimą iš nuolatinės gyvenamosios vietos ilgesniam negu 6 mėnesiai laikui ar atvykimą į naują gyvenamąją vietą ilgesniam negu 6 mėnesiai laikui;
 - 4) darbovietės pakeitimą;
 - 5) šeimyninės padėties pasikeitimus (santuoką, šeimos padidėjimą ar šeimos nario mirtį, ištuoką).
8. Duomenis apie sveikatos būklės pasikeitimą karo prievolinkai privalo pateikti per 2 mėnesius nuo invalidumo nustatymo ar susirgimo (traumos) dienos.
9. Atsargos karo prievolinkai, nuolat ar laikinai (ilgiau kaip 6 mėnesius) gyvenantys užsienio valstybėse, privalo įsirašyti į karinę įskaitą Lietuvos Respublikos atstovybėse ar konsulatuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr. 59-1918 (99.07.07)

Nr. [X-854](#), 2006-10-12, *Žin.*, 2006, Nr. 113-4298 (2006-10-24)

Įstatymas papildytas II⁽¹⁾ skyriumi:

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr. 64-1933 (00.07.31)

II⁽¹⁾ SKYRIUS

KARO PRIEVLĖS ADMINISTRAVIMO PERTVARKYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

KARO PRIEVLĖS ADMINISTRAVIMAS

15⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios nuo 2004 m. liepos 24 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

15⁽²⁾ straipsnis. Karo prievolės administravimo subjektai

1. Karo prievolę tiesiogiai administruoja:
 - 1) vietos savivaldos institucijos;
 - 2) Karo prievolės administravimo tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau - Administravimo tarnyba).
2. Kitos valstybės institucijos, visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir

organizacijos atlieka įstatymų joms pavestas funkcijas, susijusias su karo prievolės pertvarkymu.

15⁽³⁾ straipsnis. Karo prievolės administravimo pakopos

1. Karo prievolės administravimo pakopos yra šios:
 - 1) vietos savivaldos institucijos;
 - 2) regioniniai karo prievolės centrai, apimantys vieną ar kelias apskritis.
2. Savivaldybės atranka ir siunčia preliminariai atrinktus šauktinius į regioninius karo prievolės centrus ir už tai atsako.
3. Administravimo tarnybos regioniniai karo prievolės centrai skiria šauktinius į privalomąją karo tarnybą ir už tai atsako.

ANTRASIS SKIRSNIS KARO PRIEVLĖS ADMINISTRAVIMAS PIRMOJOJE PAKOPOJE

15⁽⁴⁾ straipsnis. Karo prievolės administravimas savivaldybėje

1. Vietos savivaldos institucija tvarko savivaldybės teritorijoje gyvenančių ikišauktinio amžiaus jaunuolių apskaitą ir pradinę šauktinių atranką, siunčia atrinktus šauktinius į regioninius karo prievolės centrus, kontroliuoja, kad šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostata būtų įvykdyta laiku.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas karo prievolės administravimo funkcijas, išskyrus priskirtas savivaldybės karo prievolėninkų atrankos komisijai (toliau – savivaldybės atrankos komisija), atlieka šaukimui organizuoti savivaldybės paskirtas ir reikalingus įgaliojimus turintis tarnautojas (toliau – savivaldybės administracijos tarnautojas). Jo pareiginius nuostatus, atitinkančius pavyzdinių nuostatų reikalavimus, tvirtina, jį skiria bei atleidžia savivaldybės administracijos direktorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, Žin., 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

15⁽⁵⁾ straipsnis. Savivaldybės administracijos tarnautojas

1. Savivaldybės administracijos tarnautojas:
 - 1) tvarko savivaldybės teritorijoje gyvenančių ikišauktinio amžiaus jaunuolių apskaitą;
 - 2) kontroliuoja, kad šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostata būtų įvykdyta laiku;
 - 3) teikia Administravimo tarnybos teritoriniam skyriui savivaldybės teritorijoje gyvenančių ikišauktinio amžiaus jaunuolių sąrašus;
 - 4) rengia medžiagą savivaldybės atrankos komisijos posėdžiams;
 - 5) kviečia šauktinius į savivaldybės atrankos komisijos posėdžius;
 - 6) kontroliuoja, kaip visų rūšių ir nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos vykdo Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymą;
 - 7) vykdo visuomenės teisinį švietimą karo prievolės klausimais.

2. Atlikdamas savo uždavinius ir funkcijas, savivaldybės administracijos tarnautojas bendradarbiauja su Administravimo tarnybos teritorinio skyriaus darbuotojais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, Žin., 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

15⁽⁶⁾ straipsnis. Savivaldybės atrankos komisija

1. Savivaldybės mero siūlymu savivaldybės atrankos komisiją ir jos darbo reglamentą tvirtina savivaldybės taryba. Savivaldybės atrankos komisiją sudaro ne daugiau kaip 7 asmenys: savivaldybės gydytojas, globos ir rūpybos, policijos bei Administravimo tarnybos atstovai. Komisijos pirmininku tvirtinamas savivaldybės tarybos narys arba savivaldybės administracijos tarnautojas.

2. Jeigu savivaldybės atrankos komisijos pirmininku tvirtinamas savivaldybės tarybos narys, tai savivaldybės administracijos tarnautoją siūloma tvirtinti komisijos pirmininko pavaduotoju.

3. Administravimo tarnyba į savivaldybės atrankos komisiją deleguoja savo pareigūną. Jį siūloma tvirtinti komisijos pirmininko pavaduotoju.

4. Savivaldybės atrankos komisija tvirtinama savivaldybės kadencijai. Po savivaldybių rinkimų ji vykdo savo įgaliojimus tol, kol naujai išrinkta savivaldybės taryba patvirtina naują komisiją.

5. Savivaldybės atrankos komisijos pavyzdinį darbo reglamentą bei savivaldybės administracijos tarnautojo pavyzdinius nuostatus tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliotos institucijos.

6. Savivaldybės atrankos komisija:

1) atlieka pradinę šauktinių atranką - tikrina jų asmens, karinės įskaitos, socialinės padėties, asmens sveikatos būklės (išrašą iš ambulatorinės kortelės) bei kitus dokumentus ir pagal juos preliminariai nustato tinkamumą privalomajai karo tarnybai;

2) šio įstatymo nustatytais atvejais ir reglamento nustatyta tvarka priima sprendimus atleisti karo prievolinkus nuo privalomosios karo tarnybos;

3) vadovaudamasi šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka atideda karo prievolinkams privalomąją pradinę karo tarnybą;

4) preliminariai atrinktus šauktinius siunčia į regioninius karo prievolės centrus.

7. Savivaldybės atrankos komisijos posėdžiams reikalingą medžiagą bei dokumentus rengia savivaldybės administracijos tarnautojas ir Administravimo tarnybos teritorinis skyrius.

8. Į savivaldybės atrankos komisiją Administravimo tarnybos deleguotas pareigūnas turi teisę reikalauti, kad savivaldybės atrankos komisijos sprendimai karo prievolės klausimais, kai yra pagrindas, būtų peržiūrėti Priežiūros komisijos prie Administravimo tarnybos (toliau - Priežiūros komisija).

15⁽⁷⁾ straipsnis. Priežiūros komisija

1. Priežiūros komisija nagrinėja pagal šauktinių raštiškus prašymus savivaldybių atrankos komisijų sprendimų dėl jų pašaukimo, atleidimo nuo privalomosios karo tarnybos ar jos atidėjimo pagrįstumą ir, kai yra pagrindas, šiuos sprendimus keičia. Šis Priežiūros komisijos sprendimas įsigalioja, kai jį patvirtina Administravimo tarnybos viršininkas. Priežiūros komisijos sprendimas gali būti apskūstas krašto apsaugos ministrui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo gavimo dienos. Krašto apsaugos ministro sprendimas per 20 dienų gali būti apskūstas teismui.

2. Priežiūros komisijos sudėtį, jos darbo reglamentą tvirtina krašto apsaugos ministras.

15⁽⁸⁾ straipsnis. Administravimo tarnybos teritorinis skyrius

Administravimo tarnybos teritorinis skyrius:

1) tvarko karo prievolinkų karinę įskaitą;

2) sudaro karo prievolinkų asmens bylas;

3) tvarko šauktinių ir rezervo karo prievolinkų apskaitą;

4) pateikia savivaldybės atrankos komisijos posėdžiams reikiamus dokumentus;

5) pristato karo prievolinkus į regioninius karo prievolės centrus ir (ar) į paskirtą tarnybos vietą;

6) organizuoja ikišauktinio amžiaus jaunuolių ir šauktinių paiešką bei perduoda medžiagą ikiteisminio tyrimo įstaigoms;

7) atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

TREČIASIS SKIRSNIS
KARO PRIEVOLĖS ADMINISTRAVIMAS ANTROJOJE PAKOPOJE

15⁽⁹⁾ straipsnis. Administravimo tarnyba

1. Administravimo tarnybos steigėja yra Krašto apsaugos ministerija.
2. Administravimo tarnybos nuostatus tvirtina, struktūrą ir etatus nustato, viršininką skiria bei atleidžia krašto apsaugos ministras.
3. Administravimo tarnybos viršininkas, kuriuo gali būti skiriamas tik civilinės krašto apsaugos tarnybos tarnautojas, yra tiesiogiai pavaldus krašto apsaugos ministrui.
4. Administravimo tarnyba turi regioninius karo prievolės centrus, Priežiūros komisiją, teritorinius skyrius savivaldybių teritorijose ir kitus padalinius.

15⁽¹⁰⁾ straipsnis. Administravimo tarnybos pagrindiniai uždaviniai

Administravimo tarnybos pagrindiniai uždaviniai yra šie:

- 1) įgyvendinti Lietuvos Respublikoje valstybės karo prievolės organizavimo ir administravimo politiką, koordinuoti, metodiškai vadovauti ir prižiūrėti valstybės bei savivaldybių institucijų veiklą užtikrinant Karo prievolės įstatymo vykdymą;
- 2) pagal bendrą sistemą tvarkyti privalomosios pradinės karo tarnybos prievolinkų karinę įskaitą ir duomenų bazes;
- 3) atsižvelgiant į skirtą finansavimą ir kariuomenės poreikius, sudaryti karo prievolinkų šaukimo į privalomąją karo tarnybą planus;
- 4) organizuoti savivaldybių atrankos komisijų pirmojoje pakopoje atrinktų šauktinių sveikatos patikrinimą, nustatyti jų tinkamumą karo tarnybai;
- 5) tinkamus šauktinius skirti į karo tarnybą ir pasiūsti į tarnybos atlikimo vietą;
- 6) tvarkyti atsargos karo prievolinkų rezervo apskaitą;
- 7) tvarkyti aktyviojo kariuomenės rezervo bei personalo mobilizacinio rezervo įskaitą ir duomenų bazes;
- 8) nustatyti karo prievolinkų karinės įskaitos vykdymo tvarką;
- 9) nagrinėti piliečių raštu pateiktus prašymus karo prievolės klausimais;
- 10) atlikti jos nuostatuose numatytus kitus uždavinius ir funkcijas.

15⁽¹¹⁾ straipsnis. Regioniniai karo prievolės centrai

1. Karo prievolės administravimą regione vykdo Administravimo tarnybos regioniniai karo prievolės centrai. Regioninių karo prievolės centrų veiklos teritoriją nustato krašto apsaugos ministras.
2. Regioniniai karo prievolės centrai:
 - 1) priima savivaldybių atrankos komisijų preliminariai atrinktus bei pasiūstus šauktinius ir skiria juos į privalomąją karo tarnybą;
 - 2) tikrina šauktinių sveikatą, prireikus papildomai iširti, siunčia juos į karinę medicinos ekspertizės komisiją arba į viešąją sveikatos priežiūros įstaigą;
 - 3) pagal sveikatos, kitus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus nustato šauktinių tinkamumą karo tarnybai, kariuomenės pajėgų rūšiai;
 - 4) pagal kariuomenės poreikius skirsto šauktinius į dalinius ir organizuoja jų nuvykimą į tarnybos vietą;
 - 5) sudaro ir tvarko regiono karo prievolinkų karinės įskaitos, aktyviojo rezervo karių ir personalo mobilizacinio rezervo duomenų kompiuterinę bazę.
3. Regioniniuose karo prievolės centruose šauktinių sveikatos patikrinimą atlieka krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka paskirti Karo medicinos tarnybos gydytojai. Šauktinių sveikatos tikrinimo tvarka turi būti suderinta su Sveikatos apsaugos ministerija. Šauktinių sveikatos tikrinimo tvarką tvirtina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

15⁽¹²⁾ straipsnis. Šauktinių aprūpinimas

1. Už tinkamumo karo tarnybai tikrinimo dienas regioniniuose karo prievolės centruose ar savivaldybės atrankos komisijose šauktiniams išmokama 0,1 minimalaus gyvenimo lygio dydžio dienpinigių.

2. Šauktiniams apmokamos kelionės iš gyvenamosios vietos į regioninį karo prievolės centrą ar savivaldybės atrankos komisiją ir atgal arba į tarnybos vietą išlaidos pagal pateiktus keleivinio transporto (išskyrus taksi) bilietus, o tokių bilietų nepateikus – pagal nustatyta tvarka patvirtintus važiavimo paprastu autobusu ir (ar) traukinio bendroju keleiviniu vagonu maksimalius tarifinius įkainius. Kelionės išlaidos neapmokamos, kai karo prievolinkas vežamas Administravimo tarnybos transportu arba kai jis šio transporto atsisako.

3. Šauktiniai jų tinkamumo karo tarnybai tikrinimo dienomis aprūpinami maistu pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytas fiziologines mitybos normas arba jiems išmokama Vyriausybės nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija, taip pat iškilus būtinybei apnakvindinami.

4. Šiame straipsnyje numatytas aprūpinimas šauktiniui neteikiamas, jei šauktinis dėl savo kaltės neįvykdė savivaldybės atrankos komisijos ar Administravimo tarnybos nustatytų reikalavimų ir dėl to regioniniame karo prievolės centre negalėjo būti tikrinamas jo tinkamumas karo tarnybai.

5. Šiame straipsnyje numatytos išmokos mokamos iš Krašto apsaugos ministerijai tam tikslui skirtų biudžeto lėšų krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

III SKYRIUS TARNYBA

PIRMASIS SKIRSNIS PRIVALOMOJI PRADINĖ KARO TARNYBA

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

16 straipsnis. Tarnybos vieta

Privalomosios pradinės karo tarnybos kariai tarnybą atlieka Lietuvos kariuomenėje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

17 straipsnis. Tarnybos trukmė

1. Į privalomąją pradinę karo tarnybą gali būti pašaukti Lietuvos Respublikos piliečiai nuo 19 iki 26 metų. Piliečiai, parašę prašymą savivaldybės atrankos komisijai arba regioniniam karo prievolės centrui, tarnybą gali pradėti ir būdami 18 metų, o krašto apsaugos ministro sutikimu taip pat ir 27 metų, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytus atvejus.

2. Privalomoji pradinė karo tarnyba trunka 12 mėnesių.

3. Į tarnybos laiką neįskaitomas laikas, kurį privalomosios pradinės karo tarnybos karys:

1) buvo savavališkai palikęs dalinį;

2) be pateisinamos priežasties pavėlavo sugrįžti iš komandiruotės ar atostogų;

3) išbuvo areštinėje.

4. Jei atsiranda šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 6-14 punktuose nurodytų aplinkybių, privalomosios pradinės karo tarnybos karys, išstarnavęs mažiau kaip pusę šiame įstatyme nustatyto laiko, jo prašymu paleidžiamas iš tarnybos, iki minėtos aplinkybės išnyks.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

18 straipsnis. Paleidimas iš tarnybos

1. Privalomosios pradinės karo tarnybos karys paleidžiamas iš tarnybos į atsargą:

- 1) ištarnavęs šio įstatymo nustatytą laiką;
 - 2) jei atsiranda šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta aplinkybė;
 - 3) ištarnavęs bent pusę šiame įstatyme nustatyto laiko, jei atsiranda 9 straipsnio 1 dalies 6-14 punktuose nurodytų aplinkybių.
2. Privalomosios pradinės karo tarnybos karys paleidžiamas iš tarnybos:
- 1) jei jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
 - 2) kai įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo karys nuteisiamas už padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, arba jam skiriama bausmė, dėl kurios negalima tęsti tarnybos;
 - 3) kai jis padarė kario vardą žeminančių teisės pažeidimų ir tai nesuderinama su jo, kaip kario, statusu - tik kariuomenės vado sprendimu.
3. Asmenys, paleisti iš tarnybos dėl šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų aplinkybių, neįrašomi į aktyviojo ar individualiojo rezervo įskaitą. Į aktyviojo rezervo įskaitą taip pat gali būti neįrašomi asmenys, paleisti iš tarnybos dėl šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytų aplinkybių. Sprendimas neįrašyti į įskaitą priimamas į atsargą išleidžiančio vado (viršininko) įsakymu.
4. Paleidimo iš privalomosios pradinės karo tarnybos tvarką nustato krašto apsaugos ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [IX-1480](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1725 (2003-04-24)

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

19 straipsnis. Būtinieji kariniai mokymai

1. Būtinieji kariniai mokymai skiriami karo prievolinkams nuo 19 iki 35 metų:
 - 1) šio įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais;
 - 2) dėl kitų priežasčių neatlikusiems privalomosios pradinės karo tarnybos;
 - 3) pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims – juos atliekant vidaus reikalų statutinėse profesinio mokymo įstaigose mokymosi šiose įstaigose laiku;
 - 4) atleistiems iš pradėtos privalomosios pradinės karo tarnybos, jiems ištarnavus mažiau kaip 6 mėnesius, jų tarnybos metu atsiradus aplinkybių, numatytų šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 6-14 punktuose. Šiuo atveju būtinųjų karinių mokymų trukmė nustatoma atsižvelgiant į neatliktos tarnybos dalį.
2. Būtinieji kariniai mokymai skiriami karo prievolinkams nuo 18 metų, išėjusiems jaunojo šaulio mokymo kursą.
3. Būtinieji kariniai mokymai vyksta kariuomenės teritoriniuose daliniuose arba vietinėse teritorinėse krašto apsaugos ar kitose mokymo institucijose, kuriose organizuoti būtinieji kariniai mokymai. Būtinieji kariniai mokymai pretenduojantiems į vidaus tarnybą asmenims organizuojami vidaus reikalų statutinėse profesinio mokymo įstaigose su kariuomenės vadu suderinta tvarka.
4. Būtinieji kariniai mokymai trunka nuo 60 iki 150 parų per 3 metus, bet ne mažiau kaip 20 parų per metus.
5. Būtinieji kariniai mokymai vyksta pagal kariuomenės vado patvirtintas programas.
6. Į būtinuosius karinius mokymus siunčia savivaldybės atrankos komisija. Mokymų pradžią ir pabaigą nustato kariuomenės vadas.
7. Būtinųjų karinių mokymų metu karo prievolinkams taikomos privalomosios pradinės karo tarnybos kariams nustatytos socialinės garantijos, jie maitinami ir jiems išduodama nustatyto pavyzdžio apranga. Taip pat jiems mokamos privalomosios pradinės karo tarnybos kariams nustatytos išmokos buitiniams išlaidoms iš Krašto apsaugos ar Vidaus reikalų ministerijoms skiriamų valstybės biudžeto lėšų, atsižvelgiant į tai, kurios sistemos institucijoje jie atlieka būtinuosius karinius mokymus. Šios socialinės garantijos, aprūpinimo sąlygos ir išmokos tokia pačia tvarka taikomos ir karo prievolinkams, atliekantiems tarnybą šio įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatytu būdu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [IX-1506](#), 2003-04-17, *Žin.*, 2003, Nr. 42-1912 (2003-05-01)

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)
Nr. [X-325](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

ANTRASIS SKIRSNIS ALTERNATYVIOJI KRAŠTO APSAUGOS TARNYBA

20 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos pasirinkimo tvarka

1. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą pageidaujantys atlikti karo prievolinkai raštu kreipiasi pagal gyvenamąją vietą į savivaldybės atrankos komisiją arba regioninę karo prievolės centrą. Prašymas turi būti motyvuotai pagrįstas.

2. Karo prievolinkų prašymus dėl alternatyviosios tarnybos atlikimo svarsto ir sprendimą dėl to priima speciali komisija, sudaryta iš visuomeninių organizacijų, religinių bendruomenių, švietimo įstaigų atstovų. Šios komisijos sudarymo ir jos darbo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vietą bei jos pradžios datą tvirtina krašto apsaugos ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)
Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)
Nr. [X-325](#), 2005-07-05, *Žin.*, 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

21 straipsnis. Atleidimas nuo alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos

Nuo alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atleidžiami Lietuvos Respublikos piliečiai, pagal sveikatos būklę netinkami privalomajai pradiniai karo tarnybai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

22 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo vieta

1. Alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą piliečiai atlieka Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje. Jie skiriami tarnauti į pareigas, nereikalaujančias naudoti prievartos ir ginklo. Piliečiams, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, taikomi krašto apsaugos tarnybos ir drausmės statutai, fizinio parengimo ir kiti kariams nustatyti reikalavimai, kurie nesusiję su ginklo, specialiųjų priemonių ar priverstiniu fizinės jėgos panaudojimu, taip pat karių tarnybai nustatyti apribojimai.

2. Vyriausybės sprendimu alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba, kaip civilinio pobūdžio visuomenei naudingas darbas, gali būti atliekama kitose valstybės institucijose. Šiuo atveju jos atlikimo tvarką ir prievolinkų materialinį aprūpinimą nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

23 straipsnis. Alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos trukmė

1. Į alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą šaukiami piliečiai nuo 19 iki 26 metų.
2. Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba trunka 18 mėnesių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

24 straipsnis. Materialinis aprūpinimas

Asmenys, atliekantys alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje, jos metu aprūpinami maistu, apranga, gyvenamuoju plotu ir kituo tokia pat tvarka kaip ir privalomosios pradinės karo tarnybos kariai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

TREČIASIS SKIRSNIS ATSARGOS TARNYBA

25 straipsnis. Atsargos karo prievolininkų parengtys

1. Atsargos karo prievolininkai: kareiviai, jūreiviai, seržantai, puskarininkiai - pagal sveikatos būklę tinkantys tikrajai karo tarnybai, nuo 19 iki 35 metų imtinai įrašomi į pirmosios parengties atsargos grupę, nuo 36 iki 45 metų imtinai, taip pat atsargos karo prievolininkės nuo 19 iki 45 metų - į antrosios parengties atsargos grupę.

2. Atsargos karo prievolininkai, šauktinių medicinos ekspertizės komisijų pripažinti pagal sveikatos būklę netinkamais tikrajai karo tarnybai arba atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, įrašomi į trečiosios parengties atsargos grupę. Trečiosios parengties atsargos grupė rengiama pagal atskirą programą.

3. Į pirmosios parengties atsargos grupę įrašomi jaunesnieji atsargos karininkai iki 45 metų, į antrosios parengties atsargos grupę - iki 55 metų. Į pirmosios parengties atsargos grupę įrašomi vyresnieji atsargos karininkai iki 50 metų, į antrosios parengties atsargos grupę - iki 60 metų.

4. Atsargos karo prievolininkai, netekę Lietuvos Respublikos pilietybės, išbraukiami iš aktyviojo ir (ar) individualiojo rezervo įskaitos. Iš aktyviojo rezervo įskaitos taip pat gali būti išbraukti asmenys, nuteisti už padarytą sunkų ar labai sunkų nusikaltimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [IX-1480](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1725 (2003-04-24)

26 straipsnis. Atsargos karo prievolininkų rengimo tvarka

1. Į pirmosios parengties atsargos grupę įrašyti atsargos karo prievolininkai į mokymus ar pratybas šaukiami:

1) atlikę 12 mėnesių trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą ir kitais šiame įstatyme numatytais būdais - 6 metus kasmet po 14 kalendorinių dienų;

2) baigę iki 3 mėnesių trukmės bazinį kario parengimo kursą eiliniai - 12 metų kasmet po 14 kalendorinių dienų ir 3 savaitgalius;

3) atlikę iki 6 mėnesių trukmės tarnybą atskiruosiuose mokomuosiuose kariniuose vienetuose pagal vadų rengimo programas karininkai ir puskarininkiai, taip pat studijų aukštesiose arba aukštesniosiose mokyklose metu baigę vadų kursus ir atlikę praktiką kariuomenėje karininkai ir puskarininkiai - 9 metus kasmet po 14 kalendorinių dienų ir 3 savaitgalius;

4) kiti karininkai ir puskarininkiai - krašto apsaugos ministro nustatytais terminais.

2. Asmenys, atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, į mokymus ar pratybas nešaukiami.

3. Nuo eilinių karinių mokymų (pratybų) atleidžiami atsargos karo prievolininkai:

1) ūkininkai, jų šeimų nariai ir žemės ūkyje dirbantys žemės ūkio specialistai sėjos, šienapjūtės ir derliaus nuėmimo metu;

2) turintys 3 ir daugiau nepilnamečių vaikų;

3) moterys;

4) turintys vaiką iki vienerių metų arba kurių žmonoms likę ne daugiau kaip 60 kalendorinių dienų iki gimdymo.

4. Pašaukti į mokymus ar pratybas atsargos karo prievolininkai išlaikomi valstybės.

5. Atsargos karo prievolininkų priskyrimo aktyviajam rezervui, jų pašaukimo į mokymus ar pratybas tvarką ir reikalavimus, keliamus kiekvienos parengties atsargos grupei, nustato krašto apsaugos ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

27 straipsnis. Mobilizacija ekstremalių situacijų atvejais

Ekologinių katastrofų, stichinių nelaimių metu, kai gresia pavojus valstybės saugumui, atsargos karo prievolininkai gali būti mobilizuojami Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir mobilizacinio rezervo rengimo įstatymo nustatyta tvarka.

KARO PRIEVOLĖS UŽTIKRINIMAS. ĮSTATYMĄ VYK DANČIOS INSTITUCIJOS

28 straipsnis. Vietinės teritorinės karinės įstaigos pareigos

Vietinė teritorinė karinė įstaiga be kitų funkcijų:

- 1) tvarko karo prievolinkų karinę įskaitą;
- 2) tvarko karo prievolinkų asmens bylas, išduoda karinius dokumentus;
- 3) sutikrina karo prievolinkų sąrašus su gautaisiais iš savivaldybių, įmonių, įstaigų ir organizacijų;
- 4) organizuoja karo prievolinkų pakvietimą ir atvykimą į savivaldybių atrankos komisijas, mokymus bei naujokų nuvykimą į tarnybos vietas;
- 5) pateikia savivaldybių atrankos komisijoms karo prievolinkų asmens bylas ir kitus duomenis;
- 6) kontroliuoja karo prievolinkų apskaitą visų rūšių įmonėse, įstaigose ir organizacijose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

29 straipsnis. Vietos savivaldos institucijų, įmonių, įstaigų ir organizacijų pareigos

1. Vietos savivaldos institucijos, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas nepertvarkytas, taip pat šiose teritorijose įregistruotos visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos:

- 1) tvarko jose dirbančių karo prievolinkų apskaitą;
- 2) vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms šių reikalavimų iki einamųjų metų gruodžio 31 d. pateikia jaunuolių, kuriems sukako 16 ir 18 metų, ir šauktinių sąrašus bei papildomus sąrašus;
- 3) kas ketvirtį teikia vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms duomenis apie karo prievolinkų karinės įskaitos pasikeitimus;
- 4) kartą per metus pagal vietinių teritorinių karinių įstaigų planą sutikrina karo prievolinkų įskaitos duomenis su vietinių teritorinių karinių įstaigų karo prievolinkų karinės įskaitos duomenimis ir įrašo pasikeitimus;
- 5) priimdamos karo prievolinkus į darbą ar mokytis, reikalauja, kad šie būtų įsirašę į karinę įskaitą vietinėse teritorinėse karinėse įstaigose pagal gyvenamąją vietą ir pateiktų karo prievolinko statusą liudijantį karinį dokumentą.

2. Vietos savivaldos institucijos kasmet iki einamųjų metų gruodžio 31 d. vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms pateikia jų teritorijoje įregistruotų visų rūšių įmonių, įstaigų ir organizacijų sąrašus.

3. Visų rūšių bei nuosavybės formų įmonės, įstaigos ir organizacijos, įregistruotos savivaldybėse, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, šiame straipsnyje nurodytus duomenis nustatyta tvarka pateikia ir vietos savivaldos institucijoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

30 straipsnis. Švietimo įstaigų ir aukštųjų mokyklų pareigos

1. Švietimo įstaigos ir aukštosios mokyklos privalo ugdyti mokinių, moksleivių ir studentų pasiryžimą ginti Tėvynę.

2. Švietimo įstaigų ir aukštųjų mokyklų vadovai tvarko besimokančių jose karo prievolinkų apskaitą ir kiekvienais metais per mėnesį nuo mokslo metų pradžios pateikia vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms duomenis apie besimokančius karo prievolinkus. Švietimo įstaigų ir aukštųjų mokyklų, įregistruotų savivaldybėse, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas yra pertvarkytas, vadovai duomenis apie besimokančius karo prievolinkus šio straipsnio nustatyta tvarka pateikia ir vietos savivaldos institucijai.

3. Aukštųjų mokyklų vadovai privalo sudaryti studentams tokias mokymosi sąlygas, kad šie galėtų atlikti tarnybą šio įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 1 punkte numatytu būdu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, *Žin.*, 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

Nr. [X-854](#), 2006-10-12, *Žin.*, 2006, Nr. 113-4298 (2006-10-24)

31 straipsnis. Asmens sveikatos priežiūros viešųjų ir biudžetinių įstaigų pareigos

1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos antrinės ir tretinės asmens sveikatos priežiūros viešosios ir biudžetinės įstaigos vietinių teritorinių krašto apsaugos įstaigų, šauktinių medicinos ekspertizės komisijų ar karinės medicinos ekspertizės komisijos prašymu Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka privalo:

1) atlikti siunčiamų šauktinių medicininę apžiūrą ir ištyrimą dėl tinkamumo privalomajai karo tarnybai;

2) pateikti išrašus iš šauktinių asmens sveikatos istorijų (ambulatorinių kortelių).

2. Aktyviojo rezervo karių tinkamumo karo tarnybai pagal sveikatos būklę patikrinimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

32 straipsnis. Gyventojų registro tarnybos pareigos

1. Gyventojų registro tarnyba, Krašto apsaugos ministerijai pareikalavus, teisės aktų nustatyta tvarka teikia jai informaciją apie karo prievolinkų gyvenamąją vietą, paso ar asmens tapatybės kortelės ir kitus duomenis.

2. Gyventojų registro tarnyba informaciją apie ikišauktinio amžiaus jaunuolių bei šauktinių gyvenamąją vietą, paso ar asmens tapatybės kortelės ir kitus duomenis teikia savivaldybių, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, institucijoms jų reikalavimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

Nr. [IX-971](#), 2002-06-20, *Žin.*, 2002, Nr. 68-2770 (2002-07-03)

33 straipsnis. Vidaus reikalų sistemos padalinių pareigos

1. Vietinės teritorinės karinės įstaigos vadovo prašymu bei vietos savivaldos institucijos, kurios teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, savivaldybės administracijos tarnautojo prašymu savivaldybių policijos įstaigos atlieka šauktinių paiešką ir atvedsina juos.

2. Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos nustatyta tvarka teikia vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms bei vietos savivaldos institucijoms, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, duomenis apie tai, ar karo prievolinkas nėra patrauktas baudžiamojon atsakomybėn arba nuteistas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, *Žin.*, 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, *Žin.*, 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

34 straipsnis. Teismų pareigos

1. Teismai apie įsiteisėjusius nuosprendžius nuteistiems laisvės atėmimu karo prievolinkams per 7 dienas nuo nuosprendžio įsiteisėjimo privalo pranešti vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms.

2. Nuteistų laisvės atėmimu karo prievolinkų karių ar šauktinių liudijimai turi būti išsiųsti į vietines teritorines karines įstaigas, kuriose jie yra įrašyti į karinę įskaitą.

35 straipsnis. Civilinės metrikacijos įstaigų pareigos

1. Civilinės metrikacijos įstaigos privalo kas ketvirtį pateikti vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms karo prievolinkų (vyrų), pakeitusių vardus ir pavardes, sąrašus, šioms įstaigoms pareikalavus - papildomus sąrašus, o karo prievolinkui mirus, per 10 kalendorinių dienų pranešti apie tai.

2. Civilinės metrikacijos įstaigos privalo kas ketvirtį pateikti savivaldos institucijoms, kurių teritorijoje karo prievolės administravimas pertvarkytas, ikišaukstinio amžiaus jaunuolių bei šauktinių, pakeitusių vardus ir pavardes, sąrašus, šioms įstaigoms pareikalavus - papildomus sąrašus, o ikišaukstinio amžiaus jaunuoliui ar šauktiniui mirus, per 10 kalendorinių dienų pranešti apie tai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1933 (00.07.31)

36 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo institucijų įstaigų pareigos

Socialinės apsaugos ir darbo institucijų įstaigos privalo kas ketvirtį teikti vietinėms teritorinėms karinėms įstaigoms duomenis apie piliečius (vyrus) nuo 19 iki 26 metų, kuriems nustatytas invalidumas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

37 straipsnis. Asmenys, atsakingi už karo prievolės užtikrinimą

Už šiame skyriuje nustatytų pareigų atlikimą atsako atitinkamų įstaigų vadovai.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38 straipsnis. (Neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

39 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimą

Asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

40 straipsnis. Privalomosios pradinės karo tarnybos pratęsimas bei pašaukimas į ją pirma laiko

Įstatymų nustatytais atvejais privalomosios pradinės karo tarnybos trukmė gali būti pratęsta ir į privalomąją pradinę karo tarnybą gali būti pašaukti Lietuvos Respublikos piliečiai nuo 18 metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

41 straipsnis. Karių aprūpinimas ir garantijos

Karių aprūpinimo tvarką ir su karo tarnyba susijusias garantijas nustato Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr.59-1918 (99.07.07)

42 straipsnis. Įstatymų ir kitų teisės aktų pripažinimas netekusiais galios

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

- 1) Aukščiausiosios Tarybos nutarimas "Dėl Laikinojo krašto apsaugos prievolės įstatymo įgyvendinimo" (Žin., 1990, Nr. [21-530](#));
- 2) Laikinis krašto apsaugos prievolės įstatymas (Žin., 1990, Nr. [21-531](#));
- 3) Alternatyvios (darbo) tarnybos prievolės įstatymas (Žin., 1990, Nr. [30-726](#));
- 4) Aukščiausiosios Tarybos nutarimas "Dėl Lietuvos Respublikos alternatyvios (darbo) tarnybos prievolės įstatymo įsigaliojimo" (Žin., 1990, Nr. [30-727](#));

- 5) Įstatymas "Dėl Lietuvos Respublikos laikinojo krašto apsaugos prievolės įstatymo 32 straipsnio pakeitimo" (Žin., 1990, Nr. [30-728](#));
- 6) Švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. [23-593](#)) 26 straipsnio penktoji dalis;
- 7) Įstatymo "Dėl Lietuvos Respublikos policijos įstatymo, Lietuvos Respublikos laikinojo krašto apsaugos prievolės įstatymo ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos tarnybos įstatymo pakeitimo ir papildymo" (Žin., 1994, Nr. [53-994](#)) II dalis;
- 8) Įstatymas "Dėl Lietuvos Respublikos alternatyvios (darbo) tarnybos prievolės įstatymo pakeitimo" (Žin., 1994, Nr. [89-1721](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1258](#), 99.06.22, Žin., 1999, Nr. 59-1918 (99.07.07)
LIETUVOS RESPUBLIKOS KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1863](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr. 64-1933 (00.07.31)
KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 8, 11, 13, 14, 17, 20, 29, 30, 31, 32, 33, 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO II(1) SKYRIUMI ĮSTATYMAS
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-971](#), 2002-06-20, Žin., 2002, Nr. 68-2770 (2002-07-03)
KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 32 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1480](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1725 (2003-04-24)
KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 8, 9, 18 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t. y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1506](#), 2003-04-17, Žin., 2003, Nr. 42-1912 (2003-05-01)
KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 3, 8 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. liepos 1 d.
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1658](#), 2003-06-26, Žin., 2003, Nr. 70-3168 (2003-07-16)
KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1774](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 104-4644 (2003-11-05)

KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2359](#), 2004-07-13, Žin., 2004, Nr. 115-4282 (2004-07-24)

KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 8, 15(4), 15(5), 15(12), 16, 17, 18, 19, 30 STRAIPSNŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI II SKYRIAUS TREČIOJO SKIRSNIO IR 15(1) STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-325](#), 2005-07-05, Žin., 2005, Nr. 88-3290 (2005-07-21)

KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 4, 6, 7, 9, 15(4), 15(5), 15(8), 19, 20, 28 STRAIPSNŲ
PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-770](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 87-3396 (2006-08-08)

KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-854](#), 2006-10-12, Žin., 2006, Nr. 113-4298 (2006-10-24)

KARO PRIEVLĖS ĮSTATYMO 8, 9, 15 IR 30 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2006-10-25)

autrap@lrs.lt